

Izhaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom.
na celo leto . 8 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Naročnino sprejema vred
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznani se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

Štv. 21.

V. Mariboru 26. maja 1870.

Tečaj IV.

Pred volitvami.

Po najnovejših ukazih se je razpustil državni zbor, in vsi deželni zbori, razun češkega. Odkar so Poljaki, Tirolci in Slovenci ta državni zbor zapustili, ki ga Čehi niso nikdar obiskati hteli, se je razpust smel vsak dan pričakovati. Ne-pričakovano je prišlo le, da se tudi češki deželni zbor ni razpustil. Potocki to razlaga s tim, ker od češkega zbora, tudi če bi bile še enkrat nove volitve, ni pričakovati, da bi iz njega poslanci stopili v državni zbor.

Iz tega jasnila pa je tudi jasno, da bodo prihodnje vo-litve le gonjba v cislajtanski državni zbor. Zato se bodo od stare birokracije vse žile napele, da bi se volili možj slab-čeki in vladi udani, ki bi tudi zadovoljno šli sopet v oni po Beustu izmišljen cislajtanski zbor, iz kterega so komaj še le izstopili bili Poljaki, Tirolci in Slovenci, in ga s tim iz-stopom naredili nemogočega. Pri nas imajo vladni možje to nesrečo, da si v svojih možganih izkubavajo svoje pro-grame, potem pa narode nagibljejo in silijo („Zwangslage“) da jim te programe potrdijo in to imenujejo „ustavo“.

Mi pa si ustavo inace mislimo, da namreč narodi in dežele imajo svoje opravilne želje in programe, in da jih zaupni možje vladajo po teh opravilnih narodovih željah in programih. Sicer bomo že videli, kako daleč spet pridemo.

Mislili smo, da bo novo ministerstvo spravo z narodi napravilo, in prvi njegov korak je, da Čehe izpahne iz obē-nega spravljivega posvetovanja. To se pravi z drugimi be-sedami, združimo se med seboj drugi narodi da Čehe omeh-čamo, ukrotimo, pripognemo v cislajtanski državni zbor.

Bodo Poljaki k temu svojo roko dali? Mogoče ali ne-mogoče? Dozdaj je zmagovala in upamo da odslej še vedno bolje zmaguje v obēnem mnenju stranka Smolkina, ki hoče, da se vsi narodi in vse dežele pod Habsburškim žezlom na podlagi pravice in zgodovine stvarinsko zvežejo v eno edino moč Avstrijo in ni ji volja pripustiti, da se Avstrija kolje v dva falata, ki sta Cis in Trans. Nemška Sirena, pod ime-nom Rechbauerjev program, obeta sicer Poljakom dosta ali vse, samo da pomagajo tlačiti Čehe in Slovence, in Nemčiji delati most čez Prago in Ljubljano do Adrije. Ali si bodo Poljaki vedli nšesa zamašiti, bo kazala prihodnost. Bodo Tirolci pomagali Čehe krotiti za Cislajtanijo? Tirolci so svobodna nemška kri, ki vedo kaj je svoboda, ki si svobodo znajo z lastno krvjo braniti in jo zato tudi drugim privošijo, ki vedo, da je le zveza svoboda, centralizacija pa le pod-vržba in robstvo, ki si ustroj Avstrije zaradi svoje lastne svobode želijo tako kakor Čehi, in mi Slovenci in vsi drugi federalisti.

Bomo mi Slovenci pomagali Čehe krotiti za Cislajtanski državni zbor?

To naj pokažejo prihodnje volitve. Prihodnje volitve naj kažejo, ali smo mi Slovenci privrženci vladnih progra-mov, ali imamo tudi sami toliko uma in svobode, da nočemo pomagati Čehov krotiti, pomagati nalagati Čehom davkov in vojakov v onih zborih, kder Čehov ni. Svoboda Čehov bo naša lastna svoboda, njihova potlaka pa dnes ali jutro tudi naša. Vsi narodi in vse dežele imajo dobiti enake pravice, to je pravičen in zato tudi svoboden program, Potockijev Čehe izključujoč program pa je po našem prepričanju nesrečna misel in prvi korak do njegovega padca. Zato zastavimo pri bodočih volitvah vso svojo moč, da zmagamo s takimi

kandidati, ki ne bodo podpirali niti dualizma, niti trializma, ampak opravičeno in ravnopravno zvezo vseh dežel in narodov, federalizem, ki nam edino ohrani in ubrani našo avstrijsko državo in našo slavno dedinsko dinastijo.

Mladoslovenci in Nemci in nemškutarski liberalci.

Pod tim naslovom je prinesel „Slov. Narod“ sledeče: Ko smo morali marsiktero trdo besedo spregovoriti z nekte-rimi slovenskimi voditelji zaradi njih političnih napak, so se voditelji s tem zagovarjali, da so napravili razloček med mladimi in starimi Slovenci. Sami so sebe uvrstili med sled-nje kot tožnike in so prvim očitali neskušnost in politično nezrelost in pa prijateljstvo z modernim nemško-avstrijskim liberalizmom.

Nemško-liberalni časniki so se zaradi teh diferencij ve-selo smejali in so sami sebi ter vsakemu, kdor jih je hotel poslušati, prigovarjali, da morajo zdaj dobiti prijateljev in pomočnikov v slovenskem taborju. Da bi bili ta razpor širili in utrdili, so nam nemškutarji pač tudi zveze ponujali s po-gojem, da bi mi od sebe vrgli duhovstvo. Na te in take po-nudbe hočemo denes enkrat za vselej odgovoriti.

Mi Slovenci sicer nimamo nobenih posebnih razlogov, da bi imeli bogvedi kake velike simpatije do Nemcev, ven-dar jih ni kratko ni malo ne sovražimo. Mi spoštujemo vsakega pošteno mislečega in pravično ravnajočega Nemca. Toda s sleparskim liberalizmom, kakoršnega so Nemci že več časa uganjali v političnih in cerkvenih zadevah, in kateri je izvirjal samo iz pomanjkanja prave inteligencije in pravne omike, nočemo imeti nobene zveze. Z vso nevoljo od sebe odbijamo ponudbo teh liberalcev, da bi se z njimi udeleževali surovega ščuvanja in draženja proti spoštovanemu in potrebnemu stanu, čegar udje so sinovi našega naroda, kte-rim ima slovenski narod skoraj edinim zahvaliti, da se je ohranil in dobil nekoliko omike. Radi pa smo pripravljeni Slovenci brez izjeme ostati v dotiki s žlahtnejim, politično in pravno višje stoječim, s pravičnim nemškim elementom.

Stranka, ki navdušeno pozdravlja perfidijo Rechbauer-jevo, ki je nezmožen vse Slované zatreči, hoče nekterim za-dovoliti, da bi s teh pomočjo tem lažje tlačila in zatirala vse druge; stranka, ki ima za svoja glasila v Gradcu in Ljubljani breznačelne, Slovincem sovražne časnike, ktere vodijo slovanski renegati; stranka, ki se z našimi renegati združuje k „verfassungsfeier“-komedijam na slovenskih tleh, in pri tej priliki svoje prepisane govore proti konkordatu in samostanom prežvekuje; stranka, ki se z našimi renegati združuje, da naše ljudstvo pri volitvah moti in surovo na-pada; stranka, čije Slovincem sovražni udje so nemoralnični dovolj, da se pri vsem svojem sovražnem mišljenju in kot tujei našemu narodu kot kandidati usiljujejo in se pri tem najzaničljivejših sredstev, — laži in obrekovanja — da su-rove sile poslužujejo; s kratka stranka, ki še ni prišla do abecede demokratizma — ne bo našla pri nas nikdar pri-jateljev in prijateljstva. O tem smo vsi enih misli in v tej zadevi ni nobenega razločka med mladim in starim!